

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 6To/11/2018
Identifikačné číslo spisu: 9518100102
Dátum vydania rozhodnutia: 28.11.2019
Meno a priezvisko: JUDr. Gabriela Šimonová
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2019:9518100102.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Gabriely Šimonovej a sudcov JUDr. Štefana Micháliku a JUDr. Viliama Dohňanského, v trestnej veci obžalovaného J. H. a spol. pre obzvlášť závažný zločin falšovania, pozmeňovania a neoprávnenej výroby peňazí a cenných papierov ako organizovaná skupina podľa § 270 ods. 1, ods. 3 písm. a), ods. 4 písm. b) Trestného zákona s poukazom na ustanovenie § 138 písm. i) Trestného zákona a iné, na verejnom zasadnutí konanom 28. novembra 2019 v Bratislave o odvolaní prokurátora Úradu špeciálnej prokuratúry Generálnej prokuratúry Slovenskej republiky proti rozsudku Špecializovaného trestného súdu Pezinok, pracovisko Banská Bystrica z 27. augusta 2018, sp. zn. BB-4T/16/2018, takto

rozhodol:

Podľa § 319 Tr. por. odvolanie prokurátora Úradu špeciálnej prokuratúry Generálnej prokuratúry Slovenskej republiky sa z a m i e t a .

Odôvodnenie

Rozsudkom Špecializovaného trestného súdu, pracovisko Banská Bystrica (ďalej len „špecializovaný trestný súd“) z 27. augusta 2018, sp. zn. BB-4T/16/2018, boli obžalovaní J. H., J. H. a X. J. podľa § 285 písm. b) Tr. por. každý zvlášť oslobodení spod obžaloby, ktorá im kládla za vinu v bode 1/ a 2/ u obžalovaných J. H. a J. H. spáchanie obzvlášť závažného zločinu falšovania, pozmeňovania a neoprávnenej výroby peňazí a cenných papierov ako organizovanej skupiny podľa § 270 ods. 1, ods. 3 písm. a), ods. 4 písm. b) Tr. zák. s poukazom na ustanovenie § 138 písm. i) Tr. zák. v štádiu prípravy podľa § 13 Tr. zák. a u obžalovaného X. J. spáchanie zločinu falšovania, pozmeňovania a neoprávnenej výroby peňazí a cenných papierov podľa § 270 ods. 2 Tr. zák. na tom skutkovom základe, že:

1. Obžalovaný J. H. spoločne s obžalovaným J. H. približne na jeseň v roku 2016 získali kontakt cez poľských občanov N. P. N. a F. I. na veľké množstvo kvalitných falzifikátov neplatných japonských jenov v nominálnej hodnote 10.000,- JPY vzor XXXX s vyobrazením princa Shotoko Taioshiho, sériového čísla začínajúce X., ktoré boli používané ako platidlo od 01. decembra 1958 do 04. januára 1986, kedy bol ich obeh ukončený, avšak stále s možnosťou ich výmeny v bankách bez časového obmedzenia. Napriek tomu, že mali vedomosť o nepravosti prekludovaných bankoviek, obžalovaný J. H. zabezpečoval od osôb poľského pôvodu N. N. a F. I. pod zámienkou ich výhodného predaja za eurá cez

súkromných obchodníkov v európskych bankách, ale aj zámeny za eurá v slovenských bankách cez obžalovaného J. H., obdyt ktorých sa obžalovaný J. H. a obžalovaný J. H. pokúsil zabezpečiť v Nemecku, Rakúsku alebo v takej krajine, kde by si ich vymenili na menu eurá v niektorej európskej banke, pričom k realizácii tohto obchodu nedošlo, nakoľko sa nedohodli na kúpnej cene, pričom v týchto aktivitách obžalovaný J. H. pokračoval aj potom, ako bol dňa 30. mája 2017 obžalovaný J. H. zadržaný, až do svojho vlastného zadržania dňa 08. júna 2017.

2. Obžalovaný J. H., obžalovaný J. H. ako vedúci členovia organizovanej skupiny zorganizovali zoskupenie ďalších ľudí, J. G. a X. J., v úmysle získať finančné prostriedky z výmeny falzifikátov japonských jenov na menu euro tak, že asi od mesiaca október 2016 do 11. apríla 2017, na presne nezistených miestach v Slovenskej a Českej republike, zadovážili najmenej 2.584 ks kvalitných falzifikátov neplatných bankoviek japonských jenov (JPY) v nominálnej hodnote 10.000,- JPY, vzor XXXX s vyobrazením princa Shotoku Taishiho, sériového čísla začínajúce na písmená „X.“ a končiacia „Z.“, ktoré bankovky boli v obehú od 01. decembra 1958 do 04. januára 1986 a sú stále vymeniteľné v banke bez časového obmedzenia (tzv. prekluzívne bankovky) tak,

že J. H. opakovaným osobným kontaktom s poľskými štátnymi občanmi F. I. a N. N., sprostredkoval dodanie falzifikátov neplatných bankoviek japonských jenov J. H., pričom J. H. priamo riadil a inštruoval zmenárenskú činnosť nižšie postavených členov organizovanej skupiny J. G. a X. J., ako aj ďalšie osoby T. H. a J. H., ktoré zamieňali falzifikáty japonských jenov v slovenských bankách, ktoré zabezpečoval od J. H., N. N. a F. I., a to takto:

2a) Obžalovaný J. H. odovzdal 1974 kusov v hodnote 19.740.000,- JPY svojej manželke T. H. s tým, aby ich vymenila za eurá, čo svedkyňa T. H. aj urobila, využívajúc príbuzenský pomer k zamestnancovi R. v O. na ulici F., pričom 10. októbra 2016, 17. októbra 2016 a 03. novembra 2016 postupne predložila 19.740.000,- JPY, za ktoré jej bola pri jednotlivých výmenách postupne vyplatená suma 164.088,88 €, ktoré následne odovzdala obžalovanému J. H., pričom federálnou kriminálnou políciou, divíziou vyšetrovania ekonomických trestných činov, federal criminal police, division economic crime investigation B. bolo zistené a potvrdené, že sa jedná o falzifikáty.

2b) Obžalovaný J. H. po vytvorení kontaktu na svedka L. H., nar. XX. T. XXXX, trvale bytom B., F. X, v dňoch 02. januára 2017 a 03. januára 2017, ktorému za uskutočnenú výmenu prisľúbil províziu 5 až 20% zamenenej sumy a odovzdal mu sumu 500 kusov falzifikátov týchto bankoviek. Svedok L. H. dňa 02. januára 2017 300 kusov bankoviek v nominálnej hodnote 3.000.000,- JPY vložil na účet č. XXXXXXXXXXX/XXXX patriaci občianskemu združeniu X., kde je L. H. štatutárnym zástupcom a následne dal banke pokyn na prevod finančných prostriedkov z tohto účtu na účet č. XXXXXXXXXXX/XXXX v K., z ktorého následne vybral sumu 10.000,- € a 200 kusov falzifikátov bankoviek japonských jenov v nominálnej hodnote 2 000.000 JPY dobrovoľne vydal dňa 17. februára 2017 príslušníkom Policajného zboru pred výkonom domovej prehliadky, pričom Národná banka Slovenska, v posudkoch č. k. NCC-2017/152 a NCC2017/118 potvrdila, že ide o falzifikáty posúdené stupňom kvality 2 - nebezpečný falzifikát.

2c) Obžalovaný J. H. v úmysle umiestniť falošné japonské jeny na trhu a dosiahnuť ich zámenu za eurá spolupracoval aj so svedkom J. G.. Tento požiadal o výmenu peňazí svojho finančného poradcu F. X., nar. XX. P. XXXX, bytom O., B. XX a odovzdal mu 100 kusov v nominálnej hodnote 1.000.000,- JPY. Tieto svedok F. X. dňa 09. februára 2017 predložil v pobočke V., na X., za čomu bolo vyplatených 7.874,64 €, z ktorých 7.200 € odovzdal cez svedka J. G. obžalovanému J. H., pričom Národná banka Slovenska, v posudkoch, č. k. NCC-2017/725, potvrdila, že ide o falzifikáty posúdené stupňom kvality 2 - nebezpečný falzifikát.

2d) Dňa 11. apríla 2017 obžalovaný X. J. prevzal od obžalovaného J. H. za prisľúbenú províziu 5% 10 kusov falzifikátov japonských jenov v nominálnej hodnote 100.000,-JPY, z ktorých tri kusy predložil na výmenu v pobočke V., na X., ktoré však banka už upozornená na výskyt falošných jenov nevymenila a zvyšných 7 kusov bolo následne zaistených príslušníkmi Policajného zboru, pričom Národná banka

Slovenska, v posudkoch, č. k. NCC-2017/1622 a NCC 2017/1646, potvrdila, že ide o falzifikáty posúdené stupňom kvality 2 - nebezpečný falzifikát,

pretože skutok nie je trestným činom.

Podľa § 288 ods. 3 Tr. por. boli poškodení:

1/ R., pobočka zahraničnej banky,
V., IČO: XX XXX XXX,

2/ V., F., IČO: XX XXX XXX a

3/ K. O., IČO: XX XXX XXX

so svojimi nárokmi na náhradu škody každý zvlášť odkázaní na civilný proces.

Proti tomuto rozsudku podala prokurátorka Úradu špeciálnej prokuratúry Generálnej prokuratúry Slovenskej republiky (ďalej len „prokurátorka“) ihneď po jeho vyhlásení do zápisnice o pokračovaní v hlavnom pojednávaní z 27. augusta 2018 odvolanie čo do všetkých výrokov, pričom ho odôvodnila osobitným podaním.

V písomných dôvodoch odvolania prokurátorka v podstate namietala, že súd prvého stupňa nesprávne vyhodnotil vykonané dôkazy, keď obžalovaných oslobodil spod obžaloby s jednoznačným tvrdením, že títo nemali vedomosť o tom, že ide o falošné peniaze. Nesprávne v tejto súvislosti vyhodnotil aj výpoveď svedka J. G.. Súd tiež odmietol prečítať výpoveď obžalovaného X. J. ešte v postavení zadržaného. Súdu prvého stupňa nechýbala subjektívna stránka trestného činu, ktorá bola samotným konaním obžalovaných preukázaná. Prokurátorka preto navrhla odvolaciemu súdu, aby podľa § 321 ods. 1 písm. a), písm. b) a písm. d) Tr. por. zrušil napadnutý rozsudok a podľa § 322 ods. 1 Tr. por. vrátil vec súdu prvého stupňa, aby ju znovu prejednal a rozhodol.

Ku podanému odvolaniu sa prostredníctvom obhajcu JUDr. Daniela Lipšica vyjadril obžalovaný J. H., a to v tom smere, že prokurátorka často argumentuje skôr domnienkami a konštruktmi, ktoré sú v rozpore s preukázaným skutkovým stavom aj ustálenou interpretáciou trestnoprocesných noriem. Pokiaľ prokurátorka trvá na vierohodnosti J. G., všetky ostatné vykonané dôkazy jednoznačne vyvracajú jeho kľúčové tvrdenie, že obžalovaní vedeli, že výmenné japonské jeny sú falošné. Výpoveď zadržaného - podozrivého X. J. je procesne nepoužiteľná. Obžalovaní nemali vedomosť o falošnosti japonských jenov. Absentuje tu teda vedomostná zložka nevyhnutná pre záver o úmyselnom zavinení. Odvolaciemu súdu tak navrhol, aby odvolanie prokurátorky ako nedôvodné zamietol v zmysle § 319 Tr. por.

Obžalovaný J. H. vo vyjadrení, ktoré ku odvolaniu prokurátorky podal jeho obhajca prof. JUDr. Tomáša Strémy, PhD. ku výpovedi svedka J. G. o úmysle, resp. vedomosti J. H. o falošných japonských jenoch, uviedol, že o tom nie sú a neboli predložené žiadne dôkazy. Jeho tvrdenie nemožno považovať za dostatočne dôveryhodné. Výpoveď X. J., ktorý mal však v čase realizácie výpovede procesné postavenie podozrivého - zadržaného považoval za procesne nepoužiteľnú. Z vykonaného dokazovania bolo preukázané, že absentuje subjektívna stránka skutkovej podstaty predmetného trestného činu, a to v podobe úmyselného zavinenia. Možno teda s určitosťou tvrdiť, že obžalovaní nemali vedomosť o falošnosti japonských jenov. Odvolanie prokurátorky navrhol podľa § 319 Tr. por. zamietnuť ako nedôvodné.

Na verejnom zasadnutí odvolacieho súdu konanom dňa 28. novembra 2019 sa prokurátorka v plnom rozsahu pridržiavala písomných dôvodov svojho odvolania a poukázala najmä na výpoveď K. O. s tým, že už v októbri 2016 musel obžalovaný J. H. vedieť, že bankovky sú falošné. Obhajcovia obžalovaných J. H. (vrátane jeho konečného návrhu) a J. H. sa pridržiali svojich písomných vyjadrení ku odvolaniu

prokurátorky a obhajca obžalovaného X. J. JUDr. Michal Hargaš predniesol konečný návrh v súlade so svojou záverečnou rečou z 27. augusta 2018.

Podľa § 317 ods. 1 Tr. por. ak nezamietne odvolací súd odvolanie podľa § 316 ods. 1 alebo nezruší rozsudok podľa § 316 ods. 3, preskúma zákonnosť a odôvodnenosť napadnutých výrokov rozsudku, proti ktorým odvolateľ podal odvolanie ako aj správnosť postupu konania, ktoré im predchádzalo. Na chyby, ktoré neboli odvolaním vytýkané, prihliadne len vtedy, ak by odôvodňovali podanie dovolania podľa § 371 ods. 1.

Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) ako súd odvolací, predtým ako začal plniť svoju preskúmovaciu povinnosť podľa § 317 Tr. por. zistil, že odvolanie prokurátorky bolo podané včas, v lehote stanovenej § 309 Tr. por. Odvolanie bolo podané oprávnenou osobou v súlade s § 307 ods. 1 písm. a) Tr. por. a nedošlo k vzdaniu sa práva na podanie odvolania, alebo k vzatiu podaného odvolania späť v zmysle § 312 Tr. por., a preto odvolací súd nepostupoval podľa § 316 Tr. por.

Najvyšší súd na podklade odvolania preskúmal v zmysle § 317 ods. 1 Tr. por. zákonnosť a odôvodnenosť napadnutých výrokov rozsudku, proti ktorému odvolateľ podal odvolanie ako aj správnosť postupu konania, ktoré mu predchádzalo, pričom mal na zreteli aj povinnosť prihliadať na všetky prípadné chyby, ktoré neboli odvolaním vytýkané, ak by odôvodňovali podanie dovolania podľa § 371 ods. 1 Tr. por. a zistil, že odvolanie prokurátorky proti rozsudku špecializovaného trestného súdu z 27. augusta 2018, sp. zn. BB-4T/16/2018, nie je dôvodné.

Úvodom je potrebné uviesť, že vo vzťahu ku skutkovým zisteniam tvoriacim podstatu posudzovaného trestného činu, je napadnutý rozsudok výsledkom konania, v ktorom sa postupovalo podľa Trestného poriadku a v ktorom nedošlo k žiadnym podstatným chybám, ktoré by mohli mať vplyv na objasnenie skutkového stavu veci, pokiaľ ide o zistenie, že skutok nie je trestným činom a obžalovaní boli oslobodení spod obžaloby.

Odvolací súd poukazuje na to, že zásada zistenia skutkového stavu bez dôvodných pochybností v zmysle § 2 ods. 10 Tr. por. vyžaduje, aby súd oprel svoje rozhodnutie o vine a treste o jednoznačne zistené a bezpečne preukázané fakty, nie iba o tie pravdepodobné. Je nevyhnutné s rovnakou starostlivosťou objasňovať okolnosti svedčiace tak proti obžalovanému ako aj okolnosti, ktoré svedčia v jeho prospech, aby bolo možné spravodlivo rozhodnúť. Ak zostanú po vyčerpaní všetkých dôkazných prostriedkov pochybnosti o niektorej skutkovej okolnosti dôležitej pre zavinenie, je potrebné s použitím zásady *in dubio pro reo* (v pochybnostiach v prospech obvineného), rozhodnúť v prospech obžalovaného a neuznať ho vinným.

Preto je potrebné, aby súd dostatočne objasnil vec, a to v takom rozsahu, aby bolo zrejmé, že sa skutok stal, tento vykazuje všetky znaky skutkovej podstaty žalovaného trestného činu a existuje spoľahlivý záver, že žalovaný skutok spáchal obžalovaný. Ak by nebola splnená čo i len jedna z uvedených podmienok, nemožno dospieť k odsudzujúcemu rozsudku.

Najvyšší súd sa stotožnil s právnym záverom uvedeným v odôvodnení rozsudku špecializovaného trestného súdu z 27. augusta 2018, sp. zn. BB-4T/16/2018, ktorý dospel k tomu, že konanie ani jedného z obžalovaných nenaplnilo zákonné znaky skutkovej podstaty trestného činu. Dokazovaním vykonaným na hlavnom pojednávaní bol vyvrátený predpoklad nevyhnutný pre záver o úmyselnom zavinení. Obžalovaní nemali vedomosť o tom, že japonské jeny, ktoré menili v pobočkách bánk sú falošné.

Pokiaľ išlo o výpoveď svedka J. G., spolupracujúceho obvineného, naozaj vznikli dôvodné pochybnosti, a to predovšetkým vo vzťahu ku výpovediam svedkov J. X. a F. X.. To platí aj o výpovedi z hlavného pojednávania samotného J. G., ktorá pochybnosti nevyvracia, práve naopak ešte umocňuje.

Čo sa týka odvolacej námietky prokurátorky, že súd prvého stupňa procesne pochybil keď zamietol prečítanie zápisnice obvineného X. J. v procesnom postavení zadržaného - podozrivého zo dňa 11. apríla

2017, dáva odvolací súd do pozornosti uznesenie najvyššieho súdu zo 14. júla 2015, sp. zn. 4 Tdo 47/2014, ktorý sa podrobne venuje tomu, prečo nie je súčasťou právnej úpravy umožnené prečítať zápisnicu o výpovedi zadržaného podozrivého na hlavnom pojednávaní, teda vykonať ju ako dôkaz, aj keď bol výsluch zákonne vykonaný. Tohto sa pridŕža aj súd odvolací a v podrobnostiach odkazuje na odôvodnenie zmieneneho rozhodnutia.

Špecializovaný trestný súd v rámci procesného postupu rešpektoval a dodržal základné zásady trestného konania uvedené v § 2 Tr. por., najmä však zásady zákonného procesu - § 2 ods. 7 Tr. por., práva na obhajobu - § 2 ods. 9 Tr. por., voľného hodnotenia dôkazov - § 2 ods. 12 Tr. por. Odvolací súd konštatuje, že súd prvého stupňa postupoval podľa všetkých procesných ustanovení, ktoré tento proces upravujú. Odôvodnenie rozsudku učinil v súlade s ustanovením § 168 Tr. por.

Preskúmaním obsahu spisového materiálu najvyšší súd zistil, že prvostupňový súd postupoval správne a v súlade so zákonom pri zisťovaní a ustálení skutkového stavu veci ohľadne výroku o vine, keď na hlavnom pojednávaní vykonal všetky potrebné a dostupné dôkazy, ktoré následne náležite vyhodnotil a dospel tak k správne a úplne skutkovému záveru.

Tento, aj podľa názoru odvolacieho súdu plne zodpovedá výsledkom vykonaného dokazovania, z ktorých prvostupňový súd vyvodil správny záver.

Najvyšší súd len dodáva, že odôvodnenie súdneho rozhodnutia v opravnom konaní nemá odpovedať na každú námietku alebo argument v opravnom prostriedku, ale iba na tie, ktoré majú rozhodujúci význam pre rozhodnutie o odvolaní a zostali sporné, alebo sú nevyhnutné na doplnenie dôvodov prvostupňového rozhodnutia, ktoré sa preskúmava v odvolacom konaní. V tejto súvislosti odvolací súd poukazuje na to, že v dvojštánčnom súdnom konaní rozhodnutia súdu prvého a druhého stupňa tvoria jednotu, a preto je nadbytočné, aby odvolací súd opakovane vo svojom rozhodnutí správne skutkové a právne závery súdu prvého stupňa.

Keďže rozhodnutie súdu prvého stupňa nebolo potrebné meniť, alebo rušiť, nakoľko toto je zákonné a správne a špecializovaný trestný súd nepochybil, odvolací súd poukazuje v plnom rozsahu na dôvody napadnutého rozsudku. Dôvody napadnutého rozsudku sú jasné a vyčerpávajúce, logické a zákonné a najvyšší súd sa s nimi plne stotožňuje.

Pri rozhodovaní v tejto trestnej veci nebolo možné opomenúť ani zásadu in dubio pro reo, ktorú vzal súd prvého stupňa správne do úvahy.

Vzhľadom na vyššie uvedené najvyšší súd rozhodol tak, ako je vyjadrené vo výrokovej časti tohto uznesenia.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný ďalší riadny opravný prostriedok.